कुतइत्यत्र सर्वस्याप्येकानुष्ठेयत्वादेवेत्याह ॥ कर्मचैवेति ॥ सर्वेषांकारणानां सुखसाधनानां त्रिवर्गलक्षणानां कर्मैवप्रयोजनं प्रयोजकमुत्पादकं ॥ नह्यक्रियस्य कश्चनपुरुषार्थोधर्मादिः ॥ एवमेकपुरुषयत्नसाध्यानांश्रेयःपापीयसांकर्मणां शुभाशुभव्यापाराणांफलमत्रैकस्मिन्नेवकर्तरिभवति ॥ एवंचविरुद्धयोरपि धर्मकामयोरेकानुष्ठेयत्वंदर्शनात् धर्मएवानुष्ठेयोनतुतद्विरुद्धःकामइतित्वदुक्तमयुक्तमितिभावः ॥७॥ तत्र पुरुषयत्नसाध्येष्वप्येषु धर्मार्थयोःकामात्कश्चिद्विशेषोस्तीत्याह ॥ निःश्रेयसेति ॥ धर्मार्थौनिःश्रेयसफलावेवसंतौ कामनाविशेषेणेतरावपि स्वर्गाभ्युदयफलावपिभवतः ॥ अत्र धर्मशब्देनार्थनिरपेक्षोजपध्यानादिः ॥ अर्थशब्देनचार्थसाध्योयागदानादिः ॥ यज्ञोदानंतपश्चै

कर्मचैवहिसर्वेषांकारणानांप्रयोजनं ॥ श्रेयःपापीयसांचात्रफलंभवतिकर्मणाम् ॥७॥ निःश्रेयसफलावेवधर्मार्थावितरावपि ॥ अधर्मानर्थयोःप्राप्तंफलंचप्रात्यवायिकं ॥८॥ऐहलौकिकपारक्यंकर्मपुंभिर्निषेव्यते ॥ कर्माण्यपितुकल्पानिलभतेकाममास्थितः ॥९॥

वपावनानिमनीषिणामितिभगवद्वचनात् ॥ तेषांचित्तशुद्धिद्वारामोक्षसाधनत्वमस्ति ॥ कामस्तु नकदापिनिःश्रेयसफलइतिभावः ॥ तयोरपरमपिकामाद्विशेषमाह ॥ अधर्मानर्थयोरिति ॥ जपादिरूपेक्रियामयेवा नित्यधर्मेलुप्तेसति ॥ अधर्मानर्थौप्राप्तौभवतस्तयोश्चसतोः प्रात्यवायिकं विहिताकरणप्रयुक्तप्रत्यवायजन्यं फलं पुंसःप्राप्तंभवति नतुकाम्याकरणेप्रत्यवायइतिभावः ॥ ८ ॥ कीदृशंतत्फलं तत्राह ॥ ऐहलौकिकेति ॥ इहलोकेपरत्रचभवंकर्म कर्मफलं ॥ इहऋणदारिद्र्यादिरूपं परत्र नरकयातनादिरूपं निषेव्यते अनुभूयते एवंधर्मफलमपि ॥ अथकामस्य धर्मार्थाभ्यांवैलक्षण्यमाह ॥ कर्माणीति ॥ कामं तत्पुरुषार्थसिद्धिमुद्दिश्य कर्माणि यत्नेनास्थितोनुतिष्ठन्नपि कल्पानि शुभानितुविशिष्य अत्रापि साक्षाल्लभते नतुधर्मार्थवत्कालांतरे लोकांतरेवा ॥ एवंच धर्मार्थकामाएकेनैवसेव्याः ॥ धर्मविरुद्धोयदिकामस्तदासत्यतपोविक्रमादिनासमाधेयः नहिभिक्षुकाःसंतीतिस्थाल्योनाधिश्रियंतइतिन्यायादितिभावः ॥ ९ ॥